ရေခဲစုကျေးရွာ

ကျွဲနွားထောက်အုပ်စု

ပြင်ဦးလွင်မြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း

(၂၀၁၇ - ၂၀၂၁)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ရေခဲစုကျေးရွာ၊ ပြင်ဦးလွင်မြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ လ

မာတိကာ

မာတိကာ

၁။တည်နေရာနှင့်ပထဝီအနေအထား
၂။ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ
၃။ကျေးရွာရှိကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုအခြေအနေ
(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ
(ဂ) အခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ
(ဃ) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု
(င) ပညာရေး
(စ) ကျန်းမာရေး
(ဆ) ဘေးအန္တရာယ်များနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး
(ဇ) ကျား–မရေးရာ
၄။ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ

၁။ တည်နေရာနှင့်ပထဝီအနေအထား

ရေခြံစုကျေးရွာသည် ပြင်ဦးလွင်မြို့၏ အနောက်တောင်ဘက်(၆/၅)မိုင်ခန့်အကွာ သံမဏိစက်ရုံ၏ အနောက်ဘက်တွင်တည်ရှိပြီး အရှေ့ဘက်တွင် သံမဏိစက်ရုံ၊ တောင်ဘက်တွင် တိုးကြီးကုန်းကျေးရွာ၊ မြောက်ဘက်တွင် ကျွဲနွားထောက် ကျေးရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင် တောင်ကျန်းကျေးရွာတို့နှင့် ထိစပ်လျက် ရှိပါသည်။ သမပိုင်းဇုံတွင် ပါဝင်ပြီး တောင်ပေါ်ဒေသတွင် တည်ရှိပါသည်။

၂။ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

နှစ်စဉ်မိုးရေချိန် လက်မ(၆)ခန့်ရရှိသည်။ သဘာဝပေါက်ပင်များမှာ ပိန္နဲပင်၊ ဒညင်းပင်၊ သရက်ပင်၊ ညောင်ပင်နှင့် ဝါးပင် စသောအပင်များ ပေါက်ရောက်ပြီး မြင်းခွာ၊ လောက်သေရွက်နှင့် သရင်းကြီးစသည့် ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ ပေါက်ရောက်သည်။ နှစ်ရှည် သီးနှံပင်(သရက်၊ပိန္နဲ) ဂန္ဓမာပန်းနှင့် စတော်ဘယ်ရီ သီးနှံစိုက်ပျိုးနိုင်သော ဥယျာဉ်ခြံမြေ(၃၀၀)ဧကရှိသည်။ စိမ့်စမ်းရေ၊ မြေအောက်ရေ တွင်းများမှ ရေကို စက်ဖြင့်စုပ်တင်ပြီး စိုက်ပျိုးနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာအနီးတွင် စိမ့်စမ်းရေနှင့် မြေအောက်ရေ ရရှိနိုင် သောကြောင့် ပိုက်ရေတွင်းများတူးပြီး ရေတင်စက်များအသုံးပြု၍ ရေသွင်းစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင် နိုင်သည်။

၃။ကျေးရွာရှိကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုအခြေအနေ

ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း၊ အများနှင့်ဆိုင်သောသာရေးနာရေးလုပ်ငန်းကိစ္စများတွင် ဝိုင်းဝန်း ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ အမျိုးသမီး/သားလူငယ်အဖွဲ့၊ မီးကော်မတီ၊ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့တို့ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် သာရေးနာရေးလူမှုရေးကိစ္စကြီးငယ်ပေါ်ပေါက်လျှင် ရွာသားများ စည်းလုံးညီညွတ်စွာဝိုင်းဝန်း

ဆောင်ရွက်သော အလေ့အကျင့်ကောင်းများ ရှိပါသည်။ ပြင်ပမှအသေးစား ချေးငွေအဖွဲ့များနှင့် အစိုးရ မဟုတ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသော ကျေးရွာအဖွဲ့အချို့ ရှိသော်လည်း သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက်လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရုံ သဘောမျှသာ ဖွဲ့စည်းထားသည့် ပုံစံဖြစ်ပါသည်။ ခြုံငုံ၍ သုံးသပ်ရလျှင် သာရေးနာရေးကိစ္စများဆောင်ရွက်ရန် မိရိုးဖလာ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းများက အားကောင်းကြပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို စီမံကိန်းချ၍ ရေရှည်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းစနစ်မရှိပါ။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမှာ ဥယျာဉ်ခြံစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။နှစ်စဉ်စတော်ဘယ်ရီ နှင့်ဂန္ဓမာပန်းများစိုက်ပျိုးနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာ၏ အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံသည် စတော်ဘယ်ရီ နှင့် ဂန္ဓမာပန်းများ စိုက်ပျိုးခြင်းဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် ဥယျာဉ်ခြံစိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေ(၃၀၀)ဧကရှိပြီး ဥယျာဉ်ခြံမြေများပေါ်တွင် စတော်ဘယ်ရီနှင့် ဂန္ဓမာပန်းများကို သီးထပ်အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ နှစ်စဉ် ကျေးရွာမှ ဂန္ဓမာပန်း အစည်းရေ (၁၈၀၀၀၀၀)စည်းခန့် ထွက်ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ စိမ့်စမ်းရေ၊ မြေအောက်ရေတို့ဖြင့် သီးနှံများစိုက်ပျိုးကြသည်။ တစ်ဧကလျှင် ပန်းအစည်းရေ (၆၀၀၀)စည်းခန့် ထွက်ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ စတော်ဘယ်ရီ၊ ဂန္ဓမာပန်းနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်စသည်တို့အတွက် ဈေးကောင်းမရသောကြောင့် လယ်သမားများ အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု နည်းပါသည်။ ဈေးကွက်မတည်မငြိမ်မှုများလည်း ရှိပါသည်။ မိရိုးဖလာစိုက်ပျိုးလာ သောဖော်ပြပါသီးနှံများကိုသာ စိုက်ပျိုးနိုင်ကြပြီး အခြားဈေးကွက်ဝင်သီးနှံရွေးချယ် စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ စိမ့်စမ်းရေနှင့်မြေအောက်ရေရရှိခြင်းသည် သီးထပ်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန် အခွင့်အလမ်းကောင်းတစ်ခုဖြစ် သည်။ သို့သော် သီးနှံထုတ်ကုန်များအတွက် ဈေးကွက်အချိတ်အဆက်နှင့် ရောင်းချရေးစနစ်များဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ကျေးရွာလူထုက စွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်း မရှိပါ။

အခြားသားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍအနေဖြင့် ကျေးရွာမှ အိမ်ထောင်စုများသည် တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်မှု အလွန်နည်းပါသည်။

(ဂ) အခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာသားများအားလုံးသည် သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေသုံးစွဲနိုင်ရန် ရေသန့်ကို ဝယ်ယူအသုံးပြုကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု ၈၅.၃%ခန့်သည်လည်း ကိုယ်ပိုင်ရေတွင်းများ သုံးစွဲနိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိပါသည်။ အလယ်တန်းကို တက်ရောက်ပါက (၀/၅)မိုင်ခန့်ဝေးသော ကျွဲနွားထောက်ကျေးရွာနှင့် အထက်တန်းကျောင်း တတ်ရောက်ပါက (၁)မိုင်ခန့်ဝေးသော အနီးစခန်းရှိ ကျောင်းတွင် သွားရောက်ပညာသင်ကြားကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအတွက် (၀/၅)မိုင်ခန့်ဝေးသော ကျွဲနွားထောက်ကျေးရွာ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမှ ရရှိပါသည်။

ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးရရှိသောကြောင့် အသေးစား၊ အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် အလားအလာကောင်းများ ရှိပါသည်။ ချေးငွေအစီအစဉ်များ၊ ဈေးကွက်နှင့် နည်းပညာချိတ်ဆက်မှုများ ရရှိလာမည်ဆိုပါက ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် အလားအလာကောင်းများရှိပါသည်။

(ဃ) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု

ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့် တောင်သူလယ်သမားများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းအတွက် လိုအပ်သောချေးငွေကို မြကျွန်းသာချေးငွေဝန်ဆောင်မှုမှ အိမ်ထောင်တစ်ဦးလျှင် (၁၅၀၀၀၀/) ကျပ် နှုန်းဖြင့် အတိုးနှုန်း(၂)ကျပ်နှုန်း တို့ဖြင့် ချေးငွေများ ရရှိပါသည်။

(င) ပညာရေး

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အသင့်အတင့်သာရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသားအများစုသည် အခြေခံအရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်တို့ကိုတတ်မြောက်ကြပြီး တက္ကသိုလ်ပညာရပ်များဖြင့် ဘွဲ့ရသူများလည်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်အခြေခံပညာမူလွန်တန်းကျောင်းရှိပြီး အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းပညာကို ပြင်ဦးလွင်မြို့ပေါ်ရှိ ကျောင်းများသို့ သွားရောက်ပညာသင်ကြားရသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းများ လက်လှမ်းမမီသောကြောင့် လူငယ်များမှာအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာနိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး ၄င်းအတွက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များမရှိပါ။

(စ) ကျန်းမာရေး

ကျေးရွာသူ/သားများသည် အများအားဖြင့်ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှုမရှိသလောက်နည်းပါးသည်။ နှစ်စဉ်မိုးရာသီတွင် ကလေးသူငယ်များ သွေးလွန်တုပ်ကွေးဖြစ်ပွားတတ်သည်။ သွေးတိုး၊ ဆီးချိုရောဂါနှင့် လူငယ်၊လူကြီးများတွင် မိုးရာသီတုပ်ကွေးရောဂါကူးစက်ခံရလေ့ရှိသည်။ စတော်ဘယ်ရီ၊ ဂန္ဓမာပန်းနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်မျိုးစုံစိုက်ပျိုးထွက်ရှိခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် အထိုက်အလျောက်အဆင်ပြေခြင်း၊ မိသားစုများဝမ်းစာအတွက် နေ့စဉ်ဝင်ငွေအသင့်ရှိသောကြောင့် ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုဝင်များကလေးသူငယ်များအပါအဝင် ယေဘုယျအားဖြင့် အာဟာရဓာတ်ချို့တဲ့မှုမရှိကြပါ။ အမျိုးသမီးများအတွက် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုကို ကျေးရွာနှင့်(၅)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ပြင်ဦးလွင်မြို့ပေါ်ရှိဆေးရုံများမှရရှိကြသည်။ ကလေးသူငယ်များအတွက် ကျန်းမာရေးကာကွယ်ဆေး တိုက်ကျွေးသောအစီအစဉ်များကို ကျန်းမာရေးဌာန မှနှစ်စဉ် ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။

(ဆ) ဘေးအန္တရာယ်များနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

ကျေးရွာမှဥယျာဉ်ခြံမြေများသည် နှစ်စဉ်စတော်ဘယ်ရီနှင့် ဂန္ဓမာပန်းကိုသီးထပ်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ဓါတုဗေဒကွန်ပေါင်း မြေဩဇာများအသုံးပြုခြင်း၊ သဘာဝသစ်ဆွေးမြေဩဇာများ နှစ်စဉ်မထည့်သွင်းနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းခြင်းနှင့် ပိုးသတ်ဆေးများအသုံးပြုရသောကြောင့် သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ကိုထိခိုက်မှုရှိပါသည်။ ပိုးသတ်ဆေးများအသုံးပြုရာတွင် ဓါတ်ကြွင်းအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအတွက်၊ ဘေးကင်းလုံခြုံမှု ရှိရန်လမ်းညွှန်ချက်များကိုလိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းတွင် အားနည်းသေးကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရာသီဥတု မမှန်သောကြောင့် သီးနှံစိုက်ပျိုးရန် ယာမြေများတွင် အခက်အခဲအနည်းငယ်ကြုံတွေ့ရပါသည်။

(ဇ) ကျား–မရေးရာ

ကျားမဆိုင်ရာအခွင့်အရေးအနေဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသားများကဦးဆောင် လေ့ရှိသည်။ အမျိုးသမီးများသည်အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများဖြစ်သော ထမင်းချက်၊ ရေခပ်၊ ကလေးထိန်းခြင်း စသောကိစ္စများဆောင်ရွက်သည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် အမျိုးသမီးများသည်ပေါင်းနှုတ်ခြင်း၊ ကောက်စိုက်ခြင်း၊ အမျိုးသားများသည်လယ်ထွန်ခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြသည်။ ဘာသာရေး အထိမ်းအမှတ်ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှုပွဲတော်များတွင် (ရှင်ပြုအလှူပွဲများကျင်းပခြင်း) အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားနှင့်အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင်အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီး များထက်လုပ်အားခပိုမိုရရှိကြသည်။ ဒေသတွင်းအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုကိစ္စရပ်များတွင် အမျိုးသမီး များ၏အခန်းကဏ္ဍ နည်းပါးနေသေးကြောင်းတွေ့ရသည်။ မူလတန်းကျောင်းပညာရေးမှတက္ကသိုလ် ပညာရေးထိ ကျားမတန်းတူအခွင့်အရေးရှိပါသည်။

၄။ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	ကဏ္ဍ	ဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း	ဦးစားပေး အဆင့်
၁	အခြေခံအဆောက်အဦ	(၁) ရွာတွင်းလမ်းပြုပြင်ခြင်း (၂) ရွာချင်းဆက်လမ်းပြုပြင်ခြင်း (၃) မြေထိန်းနံရံတည်ဆောက်ခြင်း (၄) ကုန်ထုတ်လမ်းပြုပြင်ခြင်း (၅) ရေပြွန်တပ်ဆင်ခြင်း (၆) ချောင်းကူးကွန်ကရစ်တံတားဆောက်လုပ်ခြင်း	၁
၂	အခြေခံအဆောက်အဦ	(၁) သောက်ရေသန့်ရရှိရေးနှင့် သုံးစွဲရေလုံလုံလောက်လောက် ရရှိရေး (၂) ယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်ပေးခြင်း	၂
၃	အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေး	(၁) အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုသင်တန်း (၂) မှတ်တမ်းနှင့်စာရင်းရေးသွင်းနည်းသင်တန်း (၃) အဖွဲ့အစည်းအချင်းချင်း ချိတ်ဆက်မှုသင်တန်း	၃
၄	လူငယ်နှင့်အားကစား	(၁) အားကစားနှင့်အားကစားပစ္စည်းထောက်ပံ့ပေးခြင်း (၂) ခေတ်မီစာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ခြင်း (၃) စာပေအသိပညာပေးဟောပြောပွဲများကျင်းပခြင်း	၄
၅	စိုက်ပျိုးရေး (နည်းပညာ)	(၁) ကိုင်းကူး/ဆက်သင်တန်းပေးခြင်း (၂) သဘာဝမြေဆွေးပြုလုပ်နည်းသင်တန်းပေးခြင်း (၃) မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းနည်းသင်တန်း (၄) သဘာဝပိုးသတ်ဆေးထုတ်လုပ်နည်းသင်တန်း (၅)ဘက်စုံပိုးမွှားကာကွယ်ရေးသင်တန်းပေးခြင်း (၆) သစ်ခွစိုက်ပျိုးနည်းသင်တန်း	၅
၆	စိုက်ပျိုးရေး(မြေ)	(၁) စိုက်ပျိုးမြေချဲ့ထွင်ခြင်း (၂) ခေတ်မှီတောင်စောင်းစနစ်စိုက်ပျိုးခြင်း	၆

စဉ်	ကဏ္ဍ	ဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း	ဦးစားပေးအဆင့်
၇	မွေးမြူရေး	(၁) ဆင်းရဲသားတစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများထူထောင်ပေးခြင်း (၂) တိ/ကု အခြေခံသင်တန်းများပေးခြင်း	၇
၈	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် အသေးစားအလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ	(၁) စက်ချုပ်သင်တန်းပေးခြင်း (၂) ဝိုင်၊ ယိုနှင့် မုန့်မျိုးစုံ ပြုလုပ်နည်းသင်တန်း (၃) ဆွယ်တာသိုးမွေးထိုးသင်တန်းပေးခြင်း (၄) ဆံပင်ညှပ်၊ အလှပြင်၊ ဒီဇိုင်နာသင်တန်း (၅) တယ်လီဖုန်း၊ ဝရိန်နှင့်စက်ပြင်သင်တန်း (၆) ဝါး(ကုန်ချော) ယက်လုပ်နည်းသင်တန်း (၇) ပန်းရံ/လက်သမား မွမ်းမံသင်တန်း	၈